

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 222.337 van 31 januari 2013
in de zaak A. 206.743/VII-38.676.**

In zake : 1. Guido QUIRIJNEN
 2. Ann VAN GORP
 3. de BVBA DE GROENTUIN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Jan Van Rijswijcklaan 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :
Marc LAMBRECHTS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Surmont
kantoor houdend te 2300 Turnhout
de Merodelei 112
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 22 oktober 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 20 augustus 2012 waarbij het beroep tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 27 oktober 2011,

houdende weigering aan Marc Lambrechts van de vergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een veebedrijf, gelegen aan Koekhoven 39 te Merksplas, gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en aan Marc Lambrechts de gevraagde vergunning grotendeels wordt verleend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Eric Lanckswaert heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 januari 2013.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Gregory Verhelst en Sophie Aerts, die verschijnen voor de verzoekende partijen, advocaat Patrick Vandendael, die loco advocaat Dirk Abbeloos verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Jan Surmont, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswaert heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkomst

3. Met een op 9 november 2012 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt Marc Lambrechts om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen, wat betreft het administratief kort geding.

IV. Feiten

4.1. Op 13 april 2011 dient Marc Lambrechts, thans tussenkomende partij, bij de deputatie van de provincie Antwerpen een aanvraag in tot het verkrijgen van een milieuvergunning om een veebedrijf met covergistingsinstallatie, gelegen aan Koekhoven 39 te Merksplas, verder te exploiteren na verandering door uitbreiding, wijziging en toevoeging. Het voorwerp van de beoogde verandering bestaat in hoofdzaak uit de vermindering van het aantal mestkalveren van 680 tot 528, en de uitbreiding met een nieuwe installatie voor het covergisten per jaar van maximaal 60.000 ton mest, energiegewassen, organisch-biologische afvalstoffen en secundaire afvalstoffen.

De eerste en de tweede verzoekende partij wonen in de nabijheid van de inrichting. De derde verzoekende partij kweekt paprika's in serres die vlak bij de geplande vergistingsinstallatie gesitueerd zijn.

4.2. Bij besluit van 27 oktober 2011 weigert de deputatie van de provincie Antwerpen de gevraagde milieuvergunning.

4.3. Op 14 december 2011 stelt de tussenkomende partij bij de Vlaamse regering een bestuurlijk beroep in tegen dit weigeringsbesluit. Als bijlagen bij het beroepschrift worden gevoegd : een "Schaduwstudie vergistingsinstallatie" van 20 oktober 2011, een studie "Maatregelen voedselveiligheid" van 13 september 2011, een "Geluidsnota. Inplanting van een

nieuwe biogasinstallatie" van 8 september 2011, en een "Risicobeoordeling vergistingsinstallatie" van 13 september 2011.

4.4. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht :

- a) het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Merksplas brengt een advies uit betreffende de watertoets;
- b) het advies van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij is gunstig;
- c) de afdeling Toezicht Volksgezondheid verleent een voorwaardelijk gunstig advies;
- d) het advies van de Vlaamse Milieumaatschappij is eveneens voorwaardelijk gunstig;
- e) de afdeling Ruimtelijke Planning en Stedenbouwkundig Beleid adviseert gunstig over de aanvraag;
- f) de afdeling Milieuvergunningen brengt een voorwaardelijk gunstig advies uit;
- g) de dienst Grondwaterbeheer van de afdeling Operationeel Waterbeheer verleent een deels gunstig, deels ongunstig advies;
- h) de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie stelt voor om het beroep gegrond te verklaren en de gevraagde vergunning te verlenen, met uitzondering van de grondwaterwinning en het verzoek om vrijgesteld te worden van de verplichting tot het plaatsen van een grondwaterpeilbuis.

4.5. Op 12 maart 2012, nadat de adviezen zijn uitgebracht, richt de derde verzoekende partij een schrijven aan de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu waarin wordt stilgestaan bij de risico's voor de voedselveiligheid en een mogelijk verlies van certificering daaromtrent, met alle economische schade die daarvan het gevolg kan zijn. Er wordt ook ingegaan op de stedenbouwkundige gevolgen van het inwilligen van de aanvraag, op het productieverlies als gevolg van schaduwwerking en op het risico van ziekteverspreiding. Tot slot wordt nog gewezen op de afstandsregels die in Nederland gelden.

4.6. Op dezelfde datum richten ook de eerste en de tweede verzoekende partij zich schriftelijk tot de bevoegde Vlaamse minister. Zij opperen een hele reeks bezwaren tegen de geplande inrichting. Zo wordt er onder meer gewezen op de stedenbouwkundige onverenigbaarheid van de inrichting, op de belangrijke veiligheids- en hygiënische risico's voor hun naastliggend tuinbouwbedrijf, op de repercussies ten aanzien van de omliggende natuurgebieden, op de strijdigheid met de principes van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en op de onwettigheid van een mogelijke afwijking van bepaalde voorwaarden van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna : Vlarem II). In bijlage bij het schrijven voegen zij een "nota met bezwaren die integraal deel uitmaakt van het bewaarschrift" en een "Gids Luchtzuiveringstechnieken i.v.m. fakkel".

4.7. Vervolgens versturen de verzoekende partijen op 25 juni 2012 nog een aantal bijkomende stukken, met name :

- een nota opgesteld door het Nederlandse studiebureau Looije AgroTechnics met bijgevoegd een schaduwrapportage, een milieueffectenstudie en een nota van Innogreen;
- een nota opgesteld door de directeur van het Proefcentrum Hoogstraten met rapportage over de schade aan paprikaplanten ingevolge blootstelling aan schadelijke gassen;
- een nota van de CVBA Lava, Kenniscentrum voor Duurzame Tuinbouw.

Uit die stukken blijken volgens de verzoekende partijen onmiskenbaar de aanzienlijke en niet uit te sluiten veiligheidsrisico's en milieueffecten die gepaard zouden gaan met de inplanting van een biogasinstallatie op de betrokken locatie.

4.8. Met het thans bestreden besluit van 20 augustus 2012 verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur het beroep gegrond en heft zij de beroepen weigeringsbeslissing van de deputatie op. De gevraagde

milieuvergunning wordt verleend, uitgezonderd voor de exploitatie van een grondwaterwinning en het verzoek om vrijgesteld te worden van de verplichting tot het plaatsen van een grondwaterpeilbuis.

Het bestreden besluit is als volgt gemotiveerd :

"Overwegende dat in een straal van circa 100 m rondom de perceelgrens van de inrichting 1 woning is gelegen; dat op circa 400 m een agrarisch gebied met ecologisch belang ligt, dat op circa 800 m een natuurgebied en op circa 1.200 m een natuurreservaat ligt; dat op circa 1.400 m een recreatiegebied ligt; dat op circa 1.400 m een woonpark ligt;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 2 bezwaren werden ingediend; dat de bezwaren voornamelijk betrekking hebben op : planologische onverenigbaarheid, hinder door emissies, veiligheid, natuur, geluidshinder, volksgezondheid, lichthinder, fijn stof;

Overwegende dat ten gevolge van de uitbreiding met de vergistingsinstallatie een deel van de bestaande kalverenstal wordt afgebroken; dat de exploitant momenteel vergund is voor 680 kalveren en er in de beoogde situatie 152 kalveren minder worden gehouden;

Overwegende dat de vergistingsinstallatie een verwerkingscapaciteit van 60.000 ton per jaar heeft; dat de inputstromen bestaan uit 60 % landbouwgelerateerde stromen, waarvan minimum 30 % mest, en 40 % organisch biologische afvalstoffen (OBA) en secundaire grondstoffen; dat jaarlijks 2.100 ton mest afkomstig van de eigen mestkalveren wordt vergist; dat de overige mest en andere inputstromen afkomstig zijn van derden;

Overwegende dat de installatie in functie moet staan van bedrijven uit de omgeving voor wat betreft de aanvoer van mest; dat er daarom als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd dat de mestleveranciers niet verder dan 20 km van het bedrijf mogen liggen;

Overwegende dat de mest wordt opgeslagen in de mestkelder onder de kalverenstal (eigen mest) en in de mestkelder onder de opslagloods voor OBA (mest van derden); dat in de loods sleufsilos voorzien worden voor de opslag van vaste biomassa (5 x 700 ton); dat voor de vooropslag van vloeibare OBA 4 opslagsilos van 120 ton voorzien worden en 2 kelders voor de opslag van 850 ton vloeibare dierlijke OBA en 850 ton vloeibare plantaardige OBA; dat er buiten geen inputstromen worden opgeslagen;

Overwegende dat de mestkelder onder de mestkalverenstal een volume heeft van 1.525 m³; dat een mestopslagcapaciteit van 1.584 m³ noodzakelijk is om een periode van 9 maanden te kunnen overbruggen; dat de mestkelder behorende tot de vergistingsinstallatie een volume van 850 m³ heeft; dat de mest van de mestkalveren bovendien wordt afgevoerd naar de vergistingsinstallatie zodat er geen tekort aan opslagcapaciteit kan optreden;

Overwegende dat de energiegewassen samen met de vaste OBA en de vaste mest worden gemengd in de walking floor, waarna de biomassa in de mengtanks komt; dat in de mengtanks vloeibare mest en vloeibare OBA worden

toegevoegd; dat de biomassa vervolgens in de hydrolysetank en daarna in de vergisters terecht komt; dat er 4 identieke CSTR-vergisters ('continuous stirred tank reactor') van elk 4.000 ton zijn, waarin de biomassa continu wordt vermengd; dat na een verblijftijd van circa 3 maanden de uitgegiste biomassa (digestaat) wordt afgevoerd naar hygiëniseringsinstallaties, waar een pasteurisatieproces plaatsvindt, en vervolgens naar de drooginstallatie;

Overwegende dat het biogas dat tijdens de anaërobe vergisting vrijkomt, wordt gereinigd van H_2S in een ontzwavelingsinstallatie alvorens het wordt verbrand in gasmotoren (WKK's) met productie van warmte en elektriciteit; dat de geproduceerde elektriciteit via een transformator op het elektriciteitsnet wordt gebracht; dat de geproduceerde warmte verdeeld wordt naar de verschillende componenten (pasteurisatie, opwarmen van de vergisters, droogproces, verwarmen van de loods, ...);

Overwegende dat er 3 WKK motoren op biogas, 1 WKK op zowel aardgas als biogas ('dual fuel motor') en 3 WKK's op aardgas voorzien worden; dat elk van de motoren een elektrisch vermogen van 1.063 kW heeft; dat door de installatie van de verschillende motoren fluctuaties in de gasproductie kunnen opgevangen worden; dat het biogas wordt afgefakkeld door een noodfakkel bij calamiteiten;

Overwegende dat het digestaat met behulp van de warme lucht van de WKK's wordt ingedroogd tot een exportwaardig eindproduct (organisch bodemverbeterend middel); dat de droging wordt voorafgegaan door een passagie door indikkers waarin het digestaat wordt ingedikt; dat in periodes van drukte, onvoorziene stilstand of onderhoud van de drooginstallatie het digestaat ook in vloeibare vorm kan afgezet worden;

Overwegende dat de exploitant jaarlijks 20.000 ton biomassa en houtige producten wenst in te drogen; dat het onder meer tomatenloof, bermmaaisel, houtafval en kurkafval kan betreffen; dat de benodigde warmte wordt geleverd door de WKK's; dat de biomassa na droging kan gebruikt worden voor veevoeding, compostering en vergisting en de houtige producten na droging kunnen gebruikt worden in OSB platen of in de pelletindustrie; dat deze stromen zowel voor als na het droogproces in een loods worden opgeslagen;

Overwegende dat alle biomassastromen, alsook het eindproduct, in loodsen worden opgeslagen en alle processen binnen in loodsen plaatsvinden; dat de loodsen in onderdruk staan en de lucht wordt behandeld in achtereenvolgens een zure luchtwasser en een waterwasser; dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarden vraagt conform de bepalingen van artikel 5.28.3.4.1, §1, 4°, van titel II van het VLAREM dat stelt dat de afgezogen ventilatielucht moet behandeld worden door middel van filtratie over een biobed en zure wassers, dat elke alternatieve methode met een gelijkwaardig of beter rendement om ammoniakemissie en hinder te voorkomen in de milieuvergunning kan worden toegelaten;

Overwegende dat de exploitant op 16 februari 2012 een nota van een erkend deskundige lucht bezorgde; dat uit deze nota blijkt dat met de voorgestelde luchtbehandeling, meer bepaald een zure water wasser gevolgd door een waterwasser, voor wat ammoniak en stof betreft een gelijkwaardig verwijderingsrendement wordt bekomen dan de luchtbehandeling die in artikel 5.28.3.4.1, §1, 4°, van titel II van het VLAREM wordt beschreven; dat er in de

nota gesteld wordt dat de plaatsing van een biobed, zoals VLAREM voorschrijft, geen bijkomende geurreductie oplevert op voorwaarde dat er gedroogd wordt met een banddroger en een adequaat luchtwassysteem wordt voorzien; dat de exploitant op 16 februari 2012 verklaarde dat er een banddroger zal geplaatst worden; dat er een efficiënte werking van de luchtwasser bekomen kan worden indien er een voldoende grote contacttijd is tussen water en lucht (grootte-orde van 2 seconden), er een waterrecirculatie van minimaal 400 m³/uur wordt gerealiseerd en er frequent en voldoende gespuid wordt; dat het aangewezen is om dit als bijzondere voorwaarden op leggen, evenals de voorwaarde dat de dimensionering van het luchtbehandelingssysteem in samenspraak met een erkend deskundige lucht moet gebeuren;

Overwegende dat de nota van de erkend deskundige lucht verder stelt dat het aangewezen is om binnen de 3 maanden na ingebruikname een volledige doormeting, bestaande uit een olfactometrische analyse, van de luchtbehandelingsinstallatie uit te voeren; dat op basis van de olfactometrische analyse een modellering moet uitgevoerd worden; dat het aangewezen is om deze controlemeting als een bijzondere voorwaarde op te leggen;

Overwegende dat een goede opvolging van de werking van de luchtbehandelingsinstallatie zeer belangrijk is; dat het aangewezen is om als bijzondere voorwaarde op te leggen dat de exploitant zich laat begeleiden door een erkend deskundige lucht, dat de exploitant een dagboek moet bijhouden met de eventueel vastgestelde problemen en remediërende maatregelen en dat een erkend deskundige lucht jaarlijks het onderhoud en de werking van de luchtbehandelingsinstallatie controleert; dat de onderhoudshandelingen en controles moeten worden bijgehouden in een onderhoudsboek; dat het dagboek en het onderhoudsboek ter inzage van de toezichthoudende overheid moeten gehouden worden; dat het risico op geurhinder, mits navolging van de opgelegde bijzondere voorwaarden, tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat de exploitant, op vraag van de deputatie van de provincie Antwerpen, een schaduwstudie liet uitvoeren waarin het effect van schaduwvorming op de naastgelegen serre wordt onderzocht; dat uit de studie blijkt dat er maar een beperkte schaduwvorming op de naastliggende serre ten gevolge van de vergistingsinstallatie zal plaatsvinden; dat tijdens de uren van de dag met volledig daglicht en maximale zonneschijn de schaduw quasi niet meer over de serre reikt en dit in de verschillende geanalyseerde perioden van het jaar;

Overwegende dat de exploitant een risicobeoordelingsstudie liet uitvoeren door een erkende veiligheidsdeskundige; dat uit de studie blijkt dat de risico's als voldoende gecontroleerd worden beoordeeld en dat de externe risico's van de covergistingsinstallatie als beperkt worden aanzien aangezien de afstand tot de meest nabijgelegen woning meer dan 100 m bedraagt; dat in de studie nog volgende bijkomende maatregelen worden voorgesteld :

- vastleggen van de gevarenzone-indeling met betrekking tot ontploffingsgevaar volgens de eisen van de Atex richtlijn en de hieruit volgende acties naar het beperken van ontstekingsbronnen meenemen;

- vastleggen van een onderhoudscontract waarin is bepaald dat de leverancier/onderhoudsbedrijf bij storing aan de biogasinstallatie zo snel mogelijk (binnen 12 uur) aanwezig zal zijn om de storing te verhelpen;
- vastleggen van de nodige blusmiddelen in overleg met de plaatselijke brandweer;
- voorzien van een scholing van de exploitant met betrekking tot het beheren en exploiteren van een soortgelijke installatie;
- voorzien van een noodstroomvoorziening om kritische onderdelen operationeel te houden in geval van stroomuitval;

dat het aangewezen is om deze maatregelen op te leggen als bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat de pompen en roerwerken van de biogasinstallatie in gesloten tanks en putten of in een loods worden opgesteld; dat de drooginstallatie eveneens in een loods wordt opgesteld; dat de motoren van de WKK installaties binnen worden opgesteld in een geluidsisolerende ruimte; dat de luchtaanzuigopening wordt voorzien van geluidsdempende luiken; dat de uitlaat eveneens een demper bevat; dat de WKK motoren op rubberen blokken (silent blocks) worden geplaatst; dat het aangewezen is om dit op te leggen als een bijzondere voorwaarde;

Overwegende dat de exploitant een geluidsnota liet opmaken waaruit blijkt dat de WKK motoren geen overschrijding van de nachtelijke richtwaarden (en dus ook niet van de overige richtwaarden) ter hoogte van de omliggende woningen teweeg brengen; dat de aanvoer van biomassastromen en de afvoer van digestaat bovendien alleen tussen 7 en 19 uur zal gebeuren; dat het leveren van voeders, vullen van voedersilo's, aanvoeren van mazout en het laden en lossen van mestkalveren incidentele geluiden zijn die eigen zijn aan een landbouwbedrijf; dat het risico op geluidshinder tot een aanvaardbaar risico wordt beperkt;

Overwegende dat in de huidige situatie het aantal transporten beperkt is; dat er circa 12 transporten per jaar zijn voor de aan- en afvoer van mestkalveren; dat er verder 1 transport per week is voor de levering van voeders en enkele transporten per jaar voor de levering van mazout en de afvoer van kregen; dat er in de beoogde situatie circa 3,7 bijkomende transporten zullen zijn voor de aan- en afvoer van biomassa en houtige producten die op de inrichting gedroogd worden; dat er voor de vergistingsinstallatie circa 7,5 bijkomende transporten per dag zullen zijn; dat 7,4 van deze transporten momenteel reeds bestaan op macroschaal; dat de Koekhoven recent werd heraangelegd en bestaat uit 2 gescheiden baanvakken; dat deze straat uitmondt op een gewestweg; dat de autosnelweg E34 vlot bereikbaar is;

Overwegende dat het hemelwater opgevangen wordt en gebruikt wordt voor het wassen van voertuigen en machines; dat de grootte van de hemelwateropvang echter nog onbekend is; dat het aangewezen is om als bijzondere voorwaarde op te leggen dat de hemelwateropvang gedimensioneerd moet worden volgens de bepalingen van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater van 1 oktober 2004;

Overwegende dat de exploitant een grondwaterwinning met een debiet van 3.500 m³/jaar aanvraagt; dat het water wordt gebruikt als drinkwater voor de

mestkalveren en als reinigingswater voor de stal en de vergistingsinstallatie; dat het aangewezen is om ook hemelwater te gebruiken als reinigingswater; dat, gelet op het aantal mestkalveren, een debiet van 2.956,8 m³ per jaar voldoende is om de dieren van drinkwater te voorzien; dat het aangewezen (is) om het debiet van de grondwaterwinning te beperken tot 2.957 m³ per jaar;

Overwegende dat de inrichting is gelegen in collectief te optimaliseren buitengebied; dat het huishoudelijk afvalwater (sanitair, werkplaats en kantoor) via een septische put wordt geloosd in het oppervlaktewater; dat het bedrijfsafvalwater (wasplaats voertuigen) via een KWS-afscheider eveneens in het oppervlaktewater wordt geloosd; dat het aangewezen is om als bijzondere voorwaarde op te leggen dat de KWS-afscheider wordt voorzien van een coalescentiefilter zodat er zeker kan voldaan worden aan de algemene voorwaarden voor lozing van bedrijfsafvalwater in een collectief te optimaliseren buitengebied;

Overwegende dat volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, de inrichting gelegen is in het Maasbekken; dat de inrichting niet gelegen is een overstromingsgevoelig gebied; dat er geen schadelijke effecten op het watersysteem worden verwacht, mits naleving van de opgelegde voorwaarden; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Overwegende dat de uitlaatgassen van de biogasmotoren via een schouw worden afgevoerd; dat in de aanvraag gesteld wordt dat de NO_x in de uitlaatgassen van de biogasmotoren onder de 500 mg/Nm³ zal liggen, conform de VLAREM-norm; dat de exploitatie zich niet in een regio bevindt waar de grenswaarde voor NO₂ (Europese richtlijn 1999/30/EG: 40 µg/m³) wordt benaderd of overschreden; dat de emissies van de gasmotoren jaarlijks nagemeten zullen worden;

Overwegende dat op circa 400 m van de inrichting een agrarisch gebied met ecologisch belang ligt, dat op circa 800 m een natuurgebied en op circa 1.200 m een natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreserveaat ligt; dat op circa 800 m van de inrichting het vogelrichtlijngebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout' en het habitatrictlijngebied 'Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout' gelegen zijn; dat de zure water het ammoniakgehalte in de ventilatielucht met minimaal 95 % reduceert zodat er geen risico op verzuring in deze gebieden is ten gevolge van de emissie van ammoniak; dat deze gebieden bovendien op ruime afstand van de inrichting liggen; dat, gelet op de voorgestelde maatregelen ter voorkoming van emissies naar bodem, lucht en water, er geen significante gevolgen voor de natuurwaarden in de regio verwacht worden;

Overwegende dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarden vraagt conform de bepalingen van artikel 5.2.1.5, §2, van titel II van het VLAREM, dat stelt dat de inrichting omheind wordt met een stevige en voldoende ongeveer 2 meter hoge afsluiting, tenzij anders bepaald in de milieuvergunning; dat de exploitant voorstelt om alleen een 2 meter hoge afsluiting langs de straatzijde te plaatsen; dat de vergistingsinstallatie langs de andere zijden wordt afgeschermd door serres; dat het voorstel ervoor zorgt dat de inrichting ontoegankelijk is voor onbevoegden wat met het desbetreffende

artikel ook beoogd wordt; dat deze wijziging van de sectorale voorwaarden kan worden toegestaan;

Overwegende dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarden vraagt conform de bepalingen van artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM, dat stelt dat langsheen de randen van de inrichting een groenscherm van minstens 5 m breedte wordt aangelegd, tenzij anders bepaald in de milieuvergunning; dat de exploitant voorstelt om alleen een groenscherm te plaatsen langs de straatzijde; dat er zich langs de andere zijden serres bevinden die de vergistingsinstallatie afschermen van de omgeving; dat de exploitant stelt dat het groenscherm aangelegd wordt conform de plannen horende bij de stedenbouwkundige vergunning; dat deze wijziging van de sectorale voorwaarden kan worden toegestaan;

Overwegende dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarden vraagt conform de bepalingen van artikel 5.28.3.2.2, §2 en §3, van titel II van het VLAREM, dat stelt dat van elke vracht aangevoerde mest en wekelijks van de aangevoerde andere (grond)stoffen en de afgevoerde eindproducten een analyse van P_2O_5 en N moet gebeuren, tenzij anders bepaald in de milieuvergunning; dat de exploitant voorstelt om de analysefrequentie af te stemmen op het besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2008 betreffende de mestverwerking waarin gesteld wordt dat voor de ingaande stromen per verschillend aangeleverde soort mest en per aanbieder (volgens de codes van de Mestbank) ofwel jaarlijks een analyse genomen/aangeleverd wordt, uitgevoerd door een erkend labo, ofwel wordt gebruik gemaakt van de forfaitaire cijfers zoals vastgelegd door de Vlaamse Landmaatschappij ('inhoudsnormen voor de mestsamenstelling'); dat het desbetreffende besluit verder stelt dat grondstoffen die mee worden verwerkt minstens 1 maal per jaar en per soort worden bemonsterd en geanalyseerd en dat van het eindproduct er 1 analyse per jaar per soort eindproduct moet worden genomen door een erkend labo; dat de gevraagde wijziging kan worden toegestaan;

Overwegende dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarden vraagt conform de bepalingen van artikel 5.28.3.4.1, §1, 1°, van titel II van het VLAREM, dat stelt dat het laden en lossen van de mest in afgesloten ruimten moet gebeuren en dat een alternatieve methode kan toegelaten worden in de milieuvergunning; dat de exploitant voorstelt om de drijfmest in de kelder te lossen via een vaste aanvoerdarm, met vloeistofdichte snelkoppelingen, op de tank aan de buitenkant van de loads; dat er bij het verpompen geen contact van mest met de buitenlucht is zodat het risico op geurhinder wordt beperkt; dat de gevraagde wijziging kan worden toegestaan;

Overwegende dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarden vraagt conform de bepalingen van artikel 5.53.2.2, van titel II van het VLAREM, dat enerzijds stelt dat er een grondwaterpeilbuis geplaatst moet worden, maar anderzijds aangeeft dat in de milieuvergunning vrijstelling van de aanleg van een peilbuis kan worden verleend; dat de exploitant stelt dat het grondwaterpeil kan gemeten worden zonder gevaar voor beschadiging van de meetapparatuur aangezien de put zelf dienst doet als peilbuis en er dus geen afzonderlijke peilbuis nodig is; dat het een nieuwe grondwaterwinning betreft en het technisch mogelijk is om de grondwaterwinning uit te rusten met een grondwaterpeilbuis; dat de gevraagde wijziging niet kan worden toegestaan;

Overwegende dat de huidige vergunning verstrijkt op 24 november 2025; dat de exploitant een hernieuwing aanvraagt van de milieuvergunning; dat artikel 18 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning stelt dat een vroegtijdige hernieuwing kan worden toegestaan indien een overname van de vergunde inrichting door een andere exploitant is gepland of indien de exploitant een belangrijke verandering van de vergunde inrichting beoogt; dat de uitbreiding met een vergistingsinstallatie en 7 WKK-motoren als belangrijke veranderingen kunnen beschouwd worden en de vroegtijdige hernieuwing dus kan worden toegestaan;

Overwegende dat de inrichting verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat de hinder voor mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de gevraagde inrichting mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt, uitgezonderd de grondwaterwinning met een debiet van meer dan 2.957 m³/jaar; de aanvraag tot wijziging van de milieuvoorwaarden met toepassing van artikel 5.53.2.2, van titel II van het VLAREM wordt eveneens geweigerd".

De verleende vergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van de volgende bijzondere voorwaarden :

- De mestverwerking staat in functie van het eigen bedrijf en bedrijven uit de omgeving. De mestleveranciers zijn binnen 20 km van het bedrijf gelegen.
- Het hemelwater afkomstig van de daken van de nieuwe gebouwen wordt opgevangen. De hemelwateropvang wordt gedimensioneerd volgens de bepalingen van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater van 1 oktober 2004.
- De gevarenzone-indeling met betrekking tot ontploffingsgevaar wordt vastgelegd volgens de eisen van de Atex richtlijn. De hieruit volgende acties naar het beperken van ontstekingsbronnen worden uitgevoerd alvorens de exploitatie in gebruik wordt genomen.
- Voordat de exploitatie in gebruik wordt genomen, wordt er een onderhoudscontract vastgelegd waarin wordt bepaald dat de leverancier/onderhoudsbedrijf bij storing aan de biogasinstallatie zo snel mogelijk (binnen 12 uur) aanwezig is om de storing te verhelpen.
- De nodige blusmiddelen worden in overleg met de plaatselijke brandweer vastgelegd, alvorens de exploitatie in gebruik wordt genomen.
- Er wordt voorzien in een scholing van de exploitant met betrekking tot het beheren en exploiteren van een soortgelijke installatie. De scholing wordt gevolgd alvorens de exploitatie in gebruik wordt genomen.
- Er wordt een noodstroomvoorziening voorzien om kritische onderdelen operationeel te houden ingeval van stroomuitval, alvorens de exploitatie in gebruik wordt genomen.
- De pompen en roerwerken van de biogasinstallatie worden in gesloten

tanks en putten of in een loods opgesteld. De drooginstallatie wordt eveneens in een loods opgesteld. De motoren van de WKK installaties worden binnen opgesteld in een geluidsisolerende ruimte. De luchtaanzuigopening wordt voorzien van geluidsdempende luiken en de uitlaat van een demper. De WKK motoren worden op rubberen blokken (silent blocks) geplaatst.

- De droging van het digestaat gebeurt met een banddroger.
- In de luchtbehandelingsinstallatie wordt er een voldoende grote contacttijd tussen water en lucht (grootte-orde van 2 seconden) voorzien. Verder wordt er een waterrecirculatie van minimaal 400 m³/uur gerealiseerd en wordt er frequent en voldoende gespuid. De dimensionering van het luchtbehandelingssysteem gebeurt in samenspraak met een erkend deskundige lucht.
- Binnen de 3 maanden na ingebruikname wordt er een volledige doormeting, bestaande uit een olfactometrische analyse, van de luchtbehandelingsinstallatie uitgevoerd. Op basis van de olfactometrische analyse wordt er een modellering uitgevoerd. De resultaten van deze controlemeting worden overgemaakt ter kennisgeving aan de deputatie en de afdeling Milieuvergunningen en ter evaluatie aan de afdeling Milieu-inspectie.
- De exploitant laat zich begeleiden door een erkend deskundige lucht. Jaarlijks controleert een erkend deskundige lucht het onderhoud en de werking van de luchtbehandelingsinstallatie. De onderhoudshandelingen en controles worden bij(ge)houden in een onderhoudsboek. Er wordt een dagboek bij gehouden met de eventueel vastgestelde problemen en remediërende maatregelen. Het onderhoudsboek en dagboek worden ter inzage van de toezichthoudende overheid gehouden.
- De KWS-afscheider wordt voorzien van een coalescentiefilter.
- De aanvraag tot wijziging van de milieuvoorwaarden met toepassing van artikel 5.28.3.4.1, §1, 4°, van titel II van het VLAREM wordt toegestaan. Het luchtbehandelingssysteem bestaat uit een zure wasser gevolgd door een waterwasser.
- De aanvraag tot wijziging van de milieuvoorwaarden met toepassing van artikel 5.2.1.5, §2, van titel II van het VLAREM wordt toegestaan. Er wordt een afsluiting van minimaal 2 m hoog langs de straatzijde geplaatst.
- De aanvraag tot wijziging van de milieuvoorwaarden met toepassing van artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM wordt toegestaan. Er wordt een groenscherm geplaatst conform de plannen horende bij de stedenbouwkundige vergunning.
- De aanvraag tot wijziging van de milieuvoorwaarden met toepassing van artikel 5.28.3.2.2, §2 en §3 van titel II van het VLAREM wordt toegestaan. Voor de ingaande stromen wordt per verschillend aangeleverde soort mest en per aanbieder (volgens de codes van de Mestbank) ofwel jaarlijks een analyse genomen/aangeleverd, uitgevoerd door een erkend labo, ofwel wordt gebruik gemaakt van de forfaitaire cijfers zoals vastgelegd door de Vlaamse Landmaatschappij ('inhoudsnormen voor de mestsamenstelling'). De grondstoffen die mee worden verwerkt, worden minstens 1 maal per jaar en per soort bemonsterd en geanalyseerd en van het eindproduct wordt

- er 1 analyse per jaar per soort eindproduct genomen door een erkend labo.
- De aanvraag tot wijziging van de milieuvorwaarden met toepassing van artikel 5.28.3.4.1, §1, 1°, van titel II van het VLAREM wordt toegestaan. De mest wordt in de kelder gelost via een vaste aanvoerdarm, met vloeistofdichte snelkoppelingen, op de tank van de buitenkant van de loods".

V. Onderzoek van de vordering

5. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

A. Ernst van de middelen

Eerste middel (eerste onderdeel)

Standpunt van de partijen

6. In een eerste middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 17 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van artikel 52, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), van het gewestplan Turnhout, vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 september 1977, van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna : inrichtingsbesluit), van de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet), van de materiële motiveringsplicht, van het

zorgvuldigheidsbeginsel en van het algemeen rechtsbeginsel "patere legem quam ipse fecisti". Tevens wordt het ontbreken van de rechtens vereiste feitelijke grondslag aangevoerd.

Het eerste onderdeel van het middel wordt als volgt geadstrueerd :

"Doordat, (...), de minister in het bestreden besluit geen afdoende motivering omtrent de planologische verenigbaarheid heeft opgenomen; dat deze niets meer omvat dan een loutere stijlclausule; dat tevens niet ingegaan wordt op de omstandige bezwaren die verzoekers in hun bezwaarschrift hebben aangedragen; dat er zelfs niet verwezen wordt naar de nota van verzoekers; dat dit te wijten is aan het feit dat het bestreden besluit een woordelijke kopie is van het advies van de GMVC dd. 28 februari 2012 dat op zijn beurt weer een letterlijke kopie is van het advies van de Afdeling Milieuvergunningen dd. 21 februari 2012; dat beide adviezen dateren van voor de indiening van de nota van verzoekers in het kader van de administratieve beroepsprocedure;

Dat verzoekers in het kader van de administratieve beroepsprocedure de volgende argumenten hadden opgeworpen;

'Los van de persoon van de aanvrager, kan de gevraagde vergunning in eerste instantie niet verleend worden om reden van stedenbouwkundige onverenigbaarheid.

De terreinen waarop de aanvraag betrekking hebben zijn volgens het gewestplan gelegen in een zuiver landbouwgebied.

Zowel in het aanvraagdossier als in het beroepschrift wordt verwezen naar een RUP dat in opmaak zou zijn om een sui generis industriële bestemming in te voeren ondermeer aan Koekhoven, maar dit beweerd RUP is op dit ogenblik zelfs nog niet in opmaak - voor zover bezwaarindieners één en ander kunnen nagaan. Bovendien neemt de aanvrager zijn wensen voor werkelijkheid door te speculeren op een nieuwe bestemming, want het GRS Van Merksplas (goedgekeurd door de Provincieraad op 6 december 2007) voorziet inderdaad dat op termijn een agrarische bedrijvenszone zal worden vastgesteld aan Koekhoven, maar zulks precies ter ondersteuning van de glastuinbouw. Een industriële verwerking van afvalstoffen, zogenaamde reststromen uit de landbouwsector en organische biologische afvalstoffen die door derden worden aangevoerd (en zonder dat er dus ook maar enige binding bestaat met de lokale landbouw) valt hier dus in elk geval niet onder.

Hoe dan ook is dit RUP in elk geval nog toekomstmuziek, en dient de huidige aanvraag te worden afgetoetst aan de thans geldende planbestemming.

De overheid die dient te beschikken over een milieuvergunningsaanvraag is er overeenkomstig de vaste

rechtspraak van de Raad van State immers steeds toe gehouden de voorschriften van de geldende plannen van aanleg in acht te nemen, wat onder meer inhoudt dat zij de vergunning dient te weigeren indien de inrichting of een gedeelte ervan niet past in de bindende voorschriften van het plan (R.v.St., Sonck, nr. 60.147, 13 juni 1996; R.v.St., BVBA Recyclagebedrijf Van Assche, nr. 59.921, 6 juni 1996; R.v.St., NV Vanden Avenne Vrieshuis, nr. 57.038, 14 december 1995). Naast de toetsing aan de vigerende voorschriften is de milieuvergunningverlenende overheid ook verplicht na te gaan of de aanvraag inpasbaar is in de goede ruimtelijke ordening (T. DE WAELE, P. FLAMEY, P. SOURBRON en P.J. VERVOORT, De milieuvergunning in het Vlaamse Gewest. Een overzicht van rechtspraak van de Raad van State, Brugge, Vanden Broele, 2009, 287). Zelfs zone-eigen inrichtingen dienen dus in concreto getoetst te worden op hun verenigbaarheid met de goede plaatselijke aanleg, en dienen desgevallend geweigerd te worden.

De milieuvergunningverlenende overheid dient daarbij een volledig autonome beoordeling van de haar voorgelegde aanvraag te maken, zonder dat zij zich dienaangaande kan beperken tot een verwijzing naar een desgevallend reeds verleende bouwvergunning of, a fortiori, een toekomstige bouwaanvraag (bv. R.v.St. Heytens, nr. 187.866, 13 november 2008).

Te dezen is de aanvraag dus gesitueerd in het agrarisch gebied, en er dient vastgesteld dat een industriële biogasinstallatie met dit voorschrift onverenigbaar is.

Overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (het 'Inrichtingsbesluit') mogen de agrarische gebieden enkel de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen mogen bevatten, de woning van de exploitanten, benevens de verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven (artikel 11 van het Inrichtingsbesluit).

Evidenterwijze gaat het hier niet om een agrarische, en al evenmin om een para-agrarische activiteit. Terzake kan verwezen worden naar zowel de toelichting bij het Inrichtingsbesluit in de organieke omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (B.S. 23 augustus 1997), als naar de rechtspraak van de Raad van State.

In voormelde omzendbrief worden een de volgende concrete criteria aangereikt ter beoordeling van het para-agrarisch karakter van een industriële, ambachtelijke of commerciële inrichting :

'Bij de beoordeling kunnen volgende criteria een rol spelen:

1. Het grondgebonden karakter van het bedrijf, in aansluiting op of vergelijkbaar met agrarisch grondgebruik (bv. Schoolhoeve).
2. De nauwe relatie met het landbouwproductieproces (bv. landbouwloonwerkers).
3. De stricte relatie met de voortgebrachte landbouwproducten

(met uitsluiting van loutere handel). Het betreft dus de onmiddellijke behandeling van de landbouwproducten, welke onontbeerlijk is vooraleer deze producten aan de commercialisatiesector toevertrouwd worden.'

Verder wordt nog verwezen naar de rechtspraak van de Raad van State aangaande para-agrarisch(e) bedrijven.

Blijkens een intussen klassiek geworden rechtspraak, gevestigd sedert het arrest LESAGE, worden onder para-agrarische bedrijven verstaan bedrijven waarvan de activiteit onmiddellijk bij de landbouw aansluit en erop afgestemd is (R.v.St., Lesage, nr. 56.419, 23 november 1995). De overheid die, zoals in casu, zich geconfronteerd ziet met een vergunningsaanvraag in agrarisch gebied die betrekking heeft op een commerciële, ambachtelijke of industriële activiteit, dient dan ook te beoordelen of, op basis van de gegevens van het aanvraagdossier, naar haar inzichten voldaan is aan de in de rechtspraak van de Raad vooropgestelde criteria. In de rechtsleer wordt er terecht op gewezen dat een beperkende interpretatie dienaangaande voorzichtigheidshalve aangewezen is (in die zin: T. DE WAEL, 'De stedenbouwkundige en milieuvergunning voor zonevreemde bedrijven: een status questionis', in P. FLAMEY en J. GHYSELS (eds.), *Zonevreemde bedrijven*, Mechelen, Kluwer, 2004, pp. 66-67).

Welnu, uit de gegevens van het aanvraagdossier blijkt onmiskenbaar dat er te dezen geen enkele binding voorligt met de lokale landbouw maar dat het gaat om een industriële verwerking waarvoor de grondstoffen bovenlokaal zouden aangevoerd worden (met alle verkeershinder die daaruit voortvloeit, cf. infra). In het aanvraagdossier wordt met zoveel woorden bevestigd dat slechts 2.100 ton van de totale aanvoer van 80.000 ton op de site afkomstig zou zijn van het mestkalverbedrijf op de site (nl. de mest van het veeteeltbedrijf). Omtrent de aanvoer van meer dan 95% van de zogezegde afvalstoffen naar het bedrijf, zal de aanvrager kennelijk nog de nodige overeenkomsten moeten sluiten met derden. Hoe dan ook bestaat er dus geen enkele binding met de lokale landbouwbedrijven.

Het advies van het departement Ruimtelijke Ordening, afdeling Ruimtelijke Planning en Stedenbouwkundig Beleid dd. 6 februari 2012 dat naar aanleiding van het administratief beroep werd uitgebracht stelt dat de aanvrager ook in zijn beroep faalt aan te tonen dat het project enige band zou hebben met de lokale landbouwbedrijven.

Dit advies is dus misschien wel pro forma gunstig, maar gelet op dit voorbehoud blijkt daaruit desalniettemin dat het project in zijn huidige vorm niet vergunbaar is (en het zou zelfs volkomen misleidend zijn om in die omstandigheden milieuvergunning te verlenen, wetende dat een bouwvergunning wellicht niet verleend zal kunnen worden).

Er kan immers geen milieuvergunning verleend worden indien de planologische verenigbaarheid niet vaststaat. Bij een installatie zoals deze komt de vraag naar de planologische onverenigbaarheid overigens bij uitstek aan de orde bij de milieuvergunningsaanvraag, want het is in deze aanvraag dat de exploitant normaliter de

exploitatiegegevens moet verschaffen die zouden toelaten na te gaan of het gaat om een exploitatie aanleunend bij de landbouw (quod non). Het voorstel dat door de afdeling milieuvergunningen in haar advies van 21 februari 2012 werd geformuleerd zodat de vergistingsinstallatie toch ten dienste zou komen te staan van de lokale bedrijven is onwerkbaar. In het advies wordt voorgesteld om als bijkomende voorwaarde op te leggen dat de mestleveranciers niet verder dan 20km van het bedrijf mogen liggen. Het is volstrekt onduidelijk hoe deze voorwaarde in de praktijk gecontroleerd zou kunnen, te meer daar de leveranciers derden zullen zijn. Het feit dat deze voorwaarde vooropgesteld wordt toont eens te meer aan dat er effectief geen enkele binding bestaat met de bedrijven uit de omgeving.

De aanvrager tracht zich in dit verband vergeefs te beroepen op de Omzendbrief RO/2006/01 die het afwegingskader en de randvoorwaarden voor de inplanting van installaties voor mestbehandeling en vergisting bepaalt.

In eerste instantie dient daarbij opgemerkt dat deze Omzendbrief in elk geval geen afwijking kan inhouden van het reglementair kader zoals vastgelegd in het Inrichtingsbesluit en de rechtspraak van de Raad van State. Hierboven werd aangetoond dat het type inrichting waarop de aanvraag betrekking heeft, niet kan gekwalificeerd worden als een agrarisch of een para-agrarisch bedrijf (zoals omschreven in de rechtspraak van de Raad van State), en het komt dus niet aan de Minister toe om zich middels een circulaire boven de duidelijke tekst van het Decreet en het Inrichtingsbesluit te stellen.

Verder dient tevens opgemerkt dat de inrichting zelfs volgens de bepalingen van voormelde Omzendbrief niet toelaatbaar is in het agrarisch gebied.

Als algemene regel stelt de Omzendbrief RO/2006/01 terecht dat vergistingsinstallaties als industriële installaties in beginsel thuishoren op de geëigende bedrijventerreinen, en slechts onder strikte voorwaarden kunnen ondergebracht worden in agrarisch gebied. Te dezen gaat het om een vergistingsinstallatie die geen enkele binding met de lokale landbouwbedrijven heeft, en die volgens de Omzendbrief dus in elk geval op een bedrijventerrein dient te worden ondergebracht. Bovendien moet vastgesteld worden dat de Omzendbrief in elk geval als absolute beperking oplegt dat een installatie slechts een verwerkingscapaciteit van 60.000 ton op jaarbasis mag hebben, opdat zij überhaupt in agrarisch gebied vergunbaar zou kunnen zijn (volgens de Omzendbrief, die zoals hiervoor aangetoond ingaat tegen de strengere normen uit het Inrichtingsbesluit). Deze maximumcapaciteit dient globaal bekeken te worden, nl. voor het geheel van de inrichting. Te dezen wordt een capaciteit aangevraagd van minimaal 80.000 ton op jaarbasis, waarvan 60.000 ton rechtstreeks wordt verwerkt in de vergistingsinstallatie en bijkomend 20.000 ton biomassa en houtige producten wordt gedroogd. In zijn beroepschrift poneert de aanvrager dat volgens de Omzendbrief de 20.000 ton te drogen biomassa niet bij de 60.000 ton inputmateriaal

voor de vergistings- en verbrandingsinstallatie geteld mag worden. Doch in hetzelfde beroepschrift wordt tweemaal aangegeven dat de 20.000 ton gedroogde biomassa gebruikt zal worden in veevoeding, compostering, energieproductie (pellets) én als inputmateriaal voor de vergisters.

De aanvrager geeft dus in zijn beroepschrift toe dat de vergistingsinstallatie een capaciteit van méér dan 60.000 ton op jaarbasis zal verwerken. Alleen al gelet op deze capaciteit zou dus nooit vergunning kunnen afgegeven worden in het agrarisch gebied voor dergelijke installatie.

Opgemerkt dient te worden dat de Omzendbrief niet aangegrepen kan worden om de inplanting van de verdrogingsinstallatie in agrarisch gebied te verantwoorden. De Omzendbrief heeft slechts betrekking op vergistingsinstallaties, en niet op industriële installaties voor de droging van biomassa en houten producten. Aangezien de industriële drogingsinstallatie geen agrarische of para-agrarische activiteit uitmaakt is deze stedenbouwkundig onverenigbaar met de bestemming landbouwgebied.

Bovendien stelt de Omzendbrief nog een aantal vereisten die verband houden met de goede ruimtelijke ordening waaraan te dezen evenmin voldaan is (hetgeen hierna wordt toegelicht).

Zoals hoger uiteengezet, dienen zelfs zgn. zone-eigen vergunningsaanvragen geweigerd te worden, indien de voorgenomen exploitatie de goede ruimtelijke ordening en de verweving van functies ter plaatse in het gedrang brengt. Hierbij dient behoudens met zuiver milieuhygiënische hinderaspecten (= de onmiddellijke impact van de emissies van de inrichting), tevens rekening te worden gehouden met de verenigbaarheid van de inrichting met de onmiddellijke en de ruimere omgeving.

Ook de milieuvergunningverlenende overheid dient dus over te gaan tot toetsing van de aanvraag aan de goede ruimtelijke ordening, en dit met inachtneming van de daartoe uitgezette criteria in art. 4.3.1. §2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

In de reeds aangehaalde Omzendbrief RO/2006/01 wordt in dit verband de nadruk gelegd op de landschappelijke inkleding van een vergistingsinstallatie en op de mogelijke verkeersdruk die van deze installatie zal uitgaan op de belendende landbouwwegen.

Op het stuk van de mobiliteit valt het op dat het aanvraagdossier geen objectieve gegevens bevat die toelaten de toename in verkeersdruk objectief te evalueren. De installatie heeft een verwerkingscapaciteit van 80.000 ton zgn. afvalstoffen die allemaal door derden zullen aangevoerd worden, op 2.100 mest na die van het eigen bedrijf wordt aangevoerd. Tevens dient nog eens minimaal ca. 54.000 ton verwerkt product te worden afgevoerd. De exploitant goochelt in het aanvraagdossier met transportbewegingen, waarbij evenwel dient vastgesteld dat telkens wordt uitgegaan van de meest optimistische hypothesen, nl. dat alle transporten volledig gevuld zullen toekomen resp. vertrekken. Dit is bijzonder onwaarschijnlijk aangezien de

aanvoer en de afvoer zullen gebeuren door derden, zodat het aannemelijk is dat minstens een deel van transporten zal gebeuren met slechts deels gevulde of kleinere vrachtwagens. Bovendien gaat de exploitant uit van een gelijkmatige aan- en afvoer verdeeld over 300 werkdagen (dus uitgaande van 6 werkdagen per week), terwijl redelijkerwijze mag aangenomen worden dat de transporten vooral op bepaalde piekdagen en piekmomenten zullen plaatsvinden.

In zijn beroepschrift poneert de aanvrager dat de vrachtwagens steeds vol zullen rijden, doch gezien het vooropgestelde verwerkingsproces is dit weinig waarschijnlijk. Voor de vergistingsinstallatie zal er 18.000 ton mest, 18.000 ton landbouwreststromen en 24.000 ton organische niet-landbouwstromen aangevoerd worden. Na de vergisting van deze 60.000 ton materiaal zou er 54.000 ton digestaat vrijkomen. Dit digestaat zal volgens het beroepschrift volledig worden ingedroogd en deels in bulk worden afgezet als gedroogd digestaat en deels in pellets worden verwerkt voor de detailhandel. De vrachtwagens d(i)e het inputmateriaal leveren zullen dus onmogelijk het afgewerkt digestaatproduct kunnen wegvoeren, het betreft hier namelijk een volledig ander soort materiaal dat vervoerd zal moeten worden. De vrachtwagens die het inputmateriaal aanleveren kunnen niet tegelijk het digestaat of de pellets afvoeren, het zijn namelijk vrachtwagens die bestemd zijn om mest en andere afvalstoffen te vervoeren en niet om een afgewerkt product dat bestemd is voor de handel te vervoeren. De bedrijven die het inputmateriaal leveren zijn bovendien niet degenen die het digestaat zullen afnemen, zodat er veel meer vrachtwagenbewegingen zullen zijn dan het beroepschrift laat uitschijnen.

Hoe dan ook blijkt zelfs uit de meest optimistische tellingen dat er minstens 3.300 transporten per jaar zullen plaatsvinden voor aan- en afvoer afkomstig van de biogasinstallatie (dus nog abstractie gemaakt van de andere transporten, zoals aan- en afvoer van mestkalveren, voeding voor mestkalveren, afvoer van verpakkingsafval, ...), hetgeen neerkomt op 6.600 vrachtwagenbewegingen op jaarbasis (aankomen + vertrekken). Deze transporten gebeuren niet door de aanvrager zelf, dus de route die zogezegd volgens het aanvraagdossier zou gevolgd worden en die de dorpskernen zou ontzien, is zuivere fictie. De realiteit is dus dat niet alleen Koekhoven zal belast worden, maar ook de andere straten in de buurt.

Het is evident dat de belendende straten deze enorme bijkomende verkeerslast afkomstig van de industriële exploitatie niet kunnen dragen.

Verder voorziet het aanvraagdossier klaarblijkelijk geen enkele vorm van (groen-)inkleding voor de installatie. De percelen worden immers zo goed als volgebouwd, zodat er geen ruimte rest voor groeninkleding. Integendeel dient vastgesteld dat de aanvrager blijkbaar genooddaakt zou zijn om afwijking te vragen van de sectorale voorwaarden voor afvalverwerkende inrichtingen, die een voldoende groeninkleding en afsluiting van de bedrijfssite opleggen (nl. de

artikelen 5.2.1.5 §§2 en 5 Vlare II).

Nochtans vormt de mogelijkheid van landschappelijke inkleding één van de toetsingscriteria uit de Omzendbrief RO/2006/01. De Omzendbrief gaat er duidelijk van uit dat dit soort biogasinstallaties landschappelijk verstorend zijn, en om die reden wordt bij de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening bijzondere aandacht gevraagd voor het aspect van de afscherming van de installatie t.a.v. de omgeving. Bij de voorliggende aanvraag is evident niet voldaan aan deze voorwaarde. De aanvraag dient dus vooreerst te worden geweigerd omwille van stedenbouwkundige onverenigbaarheid met het gewestplanvoorschrift agrarisch gebied en omwille van manifeste schending van de principes van goede ruimtelijke ordening.'

Dat tevens een omstandig stukkenbundel met wetenschappelijk onderbouwde onderzoeken werd overgemaakt; dat verzoekers hiervoor aanzienlijke inspanningen leverden, aangezien zij de volledige teloorgang van hun woongenot en bedrijfsvoering vrezen;

Dat het bestreden besluit niets meer omvat dan loutere stijlclausules :

'Gelet op de ligging van de inrichting in agrarisch gebied volgens het gewestplan 'Turnhout', vastgesteld bij het koninklijk besluit van 30 september 1977;

(...)

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 6 februari 2012 van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed;

(...)

Overwegende dat in een straal van circa 100 m rondom de perceelgrens van de inrichting 1 woning is gelegen; dat op circa 400 m een agrarisch gebied met ecologisch belang ligt, dat op circa 800 m een natuurgebied en op circa 1.200 m een natuurreservaat ligt; dat op circa 1.400 m een recreatiegebied ligt; dat op circa 1.400 m een woonpark ligt;

(...)

Overwegende dat op circa 400 m van de inrichting een agrarisch gebied met ecologisch belang ligt, dat op circa 800 m een natuurgebied en op circa 1.200 m een natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat ligt; dat op circa 800 m van de inrichting het vogelrichtlijngebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en 'Turnhout' en het habitatrichtlijngebied 'Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout' gelegen zijn; dat de zure wasser het ammoniakgehalte in de ventilatielucht met minimaal 95 % reduceert zodat er geen risico op verzuring in deze gebieden is ten gevolge van de emissie van ammoniak; dat deze gebieden bovendien op ruime afstand van de inrichting liggen; dat, gelet op de voorgestelde maatregelen ter voorkoming van emissies naar bodem, lucht en water, er geen significante gevolgen voor de natuurwaarden in de regio verwacht worden;

(...)

Overwegende dat de inrichting verenigbaar is met de

stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;'

Terwijl, eerste onderdeel, de beslissing tot het gunnen van een aangevraagde milieuvergunning, in het bijzonder voor wat de planologische overeenstemming betreft, overeenkomstig artikel 17 Milieuvergunningsdecreet en artikel 52, 3° b) VLAREM I steeds met redenen omkleed dient te zijn; dat deze motivering afdoende moet zijn; dat deze motiveringsplicht niet minder streng kan zijn dan deze die voortvloeit uit artikelen 2 en 3 van de formele motiveringsplicht en het materiele motiveringsbeginsel; dat uit deze motivering moet blijken dat het bestuur kennis heeft genomen van de bezwaren die hieromtrent bestaan;

Dat de overheid die dient te beschikken over een milieuvergunningsaanvraag er overeenkomstig de vaste rechtspraak van Uw Raad immers steeds toe gehouden is de voorschriften van de geldende plannen van aanleg in acht te nemen, wat onder meer inhoudt dat zij de vergunning dient te weigeren indien de inrichting of een gedeelte ervan niet past in de bindende voorschriften van het plan (R.v.St., Sonck, nr. 60.147, 13 juni 1996; R.v.St., BVBA Recyclagebedrijf Van Assche, nr. 59.921, 6 juni 1996; R.v.St., NV Vanden Avenne Vrieshuis, nr. 57.038, 14 december 1995);

Dat naast de toetsing aan de vigerende voorschriften de milieuvergunningverlenende overheid ook verplicht is na te gaan of de aanvraag inpasbaar is in de goede ruimtelijke ordening (T. DE WAELE, P. FLAMEY, P. SOURBRON en P.J. VERVOORT, De milieuvergunning in het Vlaamse Gewest. Een overzicht van rechtspraak van de Raad van State, Brugge, Vanden Broele, 2009, 287); dat zelfs zone-eigen inrichtingen dus in concreto getoetst dienen te worden op hun verenigbaarheid met de goede plaatselijke aanleg, en desgevallend geweigerd dienen te worden;

Dat de milieuvergunningverlenende overheid daarbij een volledig autonome beoordeling van de haar voorgelegde aanvraag dient te maken, zonder dat zij zich dienaangaande kan beperken tot een verwijzing naar een desgevallend reeds verleende bouwvergunning of, a fortiori, een toekomstige bouwvergunning (bv. R.v.St. Heytens, nr. 187.866, 13 november 2008);

Dat de vergunningverlenende overheid een vergunning niet kan verlenen door bepaalde adviezen over te nemen die de ingeroepen bezwaren van verzoekers niet concreet weerleggen (R.v.St., nr. 164.251, 30 oktober 2006, BVBA HEKKENBOUWER.);

Dat de motivering voldoende concreet dient te zijn en niet afdoende is wanneer deze slechts uit enkele stijlclausules bevat; dat Uw Raad reeds eerder beslist heeft dat een motivering niet faciel noch oppervlakkig mag zijn en dat uit een algemene, stereotiepe en nietszeggende motivering de bestaanbaarheid en de verenigbaarheid van een hinderlijke inrichting met de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten niet blijken, minstens dat de vergunningverlenende overheid dit niet heeft onderzocht (R.v.St., nr. 113.949, 19 december 2002 en nr. 129.843, 30 maart 2004, BOONS.); dat deze motivering evenmin summier vermag te zijn (R.v.St., nr. 66.103, 29 april 1997, PISTONE.);

Dat evenwel dient vastgesteld dat de motivering van de bestreden beslissing geenszins voldoet aan deze vereisten; dat de Minister immers geen concrete motivering ontwikkelt omtrent de zogenaamde stedenbouwkundige verenigbaarheid van de industriële installatie met de gewestplanbestemming

agrarisch gebied; dat niet wordt nagegaan in welke mate deze installatie dan wel zou 'aansluiten' bij de lokale agrarische bedrijven, dan wel erop 'afgestemd' is (cf. de rechtspraak van het arrest Lesage van Uw Raad over para-agrarische bedrijven); dat evenmin een toetsing wordt uitgevoerd aan de voorwaarden van de Omzendbrief van het Vlaamse gewest;

Dat de summiere tot zelfs onbestaande motivering op stedenbouwkundig vlak des te bedenkelijker is, gezien de weigering van de vergunning in 1^e aanleg, de grieven van de lokale overheid ten aanzien van het project, de omstandige bezwaren op dit punt, en de stukken die verzoekers na de adviesverlening hadden voorgelegd aan de Minister (en die o.m. een omstandige repliek inhielden op het voorwaardelijk gunstig stedenbouwadvis); dat de motiveringsplicht immers vereist dat een antwoord wordt gegeven op de ongunstige elementen in het dossier, eerder dan ze uit de weg te gaan;

Dat de bestreden beslissing dan ook dient te worden geschorst en vernietigd omdat zij geen voldoende stedenbouwkundige toetsing inhoudt".

7. De verwerende partij stelt daar tegenover dat uit artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit volgt dat niet alleen zuivere landbouwbedrijven maar ook para-agrarische bedrijven gevestigd kunnen worden in agrarische gebieden, dat de verwerking van landbouwproducten tot biogas als een para-agrarische activiteit kan worden beschouwd, dat daarvoor een verwijzing naar de omzendbrief RO/2006/01 van 19 mei 2006 niet vereist is, dat uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt dat het mobiliteitsvraagstuk zorgvuldig werd onderzocht en de conclusies daaromtrent niet op ernstige wijze door de verzoekende partijen worden weerlegd en dat uit de aanleg van een groenscherm overeenkomstig de bij de stedenbouwkundige vergunning gevoegde plannen en de oprichting van een twee meter hoge afsluiting langs de straatkant blijkt dat ook de inplanting en inkleding van de inrichting effectief werden onderzocht.

Beoordeling

8. Artikel 21, § 2, 2°, van Vlarem I bepaalt dat het advies van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed, het college van burgemeester en schepenen, de gemeentelijke of provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, onder meer "een gemotiveerde beoordeling van de

verenigbaarheid van de inrichting waarvoor een vergunning wordt gevraagd met de omgeving en de goede plaatselijke ruimtelijke ordening" moet bevatten. Luidens artikel 29, 2°, van Vlarem I dient ook het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie "een gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van de inrichting, waarvoor een vergunning wordt gevraagd, met de omgeving en de goede plaatselijke ruimtelijke ordening" te bevatten.

Uit deze bepalingen volgt dat de vergunningverlenende overheid moet nagaan of de inrichting verenigbaar is met de omgeving en de goede plaatselijke ruimtelijke ordening. De beslissing over de milieuvergunningsaanvraag dient in een eigen redengeving aan te geven waarom de inrichting verenigbaar wordt geacht met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

Overeenkomstig de vereisten van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet moet de gegeven motivering afdoende zijn.

De artikelen 21, § 2, 2°, en 29, 2°, van Vlarem I vereisen een afdoende stedenbouwkundige toetsing van de milieuvergunningsaanvraag die moet worden onderscheiden van de beoordeling van de vergunningsaanvraag uit milieuhygiënisch oogpunt. Motieven in een vergunningsbeslissing die betrekking hebben op de milieuhygiënische aanvaardbaarheid van de inrichting, tonen niet zonder meer aan dat de inrichting ook uit stedenbouwkundig oogpunt verenigbaar is met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening waarbij in de eerste plaats rekening gehouden moet worden met de ordening in de onmiddellijke omgeving.

9. Met betrekking tot de verenigbaarheid van de inrichting met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften wordt in het bestreden besluit het volgende overwogen :

"Gelet op de ligging van de inrichting in agrarisch gebied volgens het gewestplan 'Turnhout', vastgesteld bij het koninklijk besluit van 30 september

1977;

(...);

Overwegende dat in een straal van circa 100 m rondom de perceelgrens van de inrichting 1 woning is gelegen; dat op circa 400 m een agrarisch gebied met ecologisch belang ligt, dat op circa 800 m een natuurgebied en op circa 1.200 m een natuurreservaat ligt; dat op circa 1.400 m een recreatiegebied ligt; dat op circa 1.400 m een woonpark ligt;

(...);

Overwegende dat in de huidige situatie het aantal transporten beperkt is; dat er circa 12 transporten per jaar zijn voor de aan- en afvoer van mestkalveren; dat er verder 1 transport per week is voor de levering van voeders en enkele transporten per jaar voor de levering van mazout en de afvoer van krenge; dat er in de beoogde situatie circa 3,7 bijkomende transporten zullen zijn voor de aan- en afvoer van biomassa en houtige producten die op de inrichting gedroogd worden; dat er voor de vergistingsinstallatie circa 7,5 bijkomende transporten per dag zullen zijn; dat 7,4 van deze transporten momenteel reeds bestaan op macroschaal; dat de Koekhoven recent werd heraangelegd en bestaat uit 2 gescheiden baanvakken; dat deze straat uitmondt op een gewestweg; dat de autosnelweg E34 vlot bereikbaar is;

(...);

Overwegende dat op circa 400 m van de inrichting een agrarisch gebied met ecologisch belang ligt, dat op circa 800 m een natuurgebied en op circa 1.200 m een natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat ligt; dat op circa 800 m van de inrichting het vogelrichtlijngebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout' en het habitatrictlijngebied 'Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout' gelegen zijn; dat de zure water het ammoniakgehalte in de ventilatielucht met minimaal 95 % reduceert zodat er geen risico op verzuring in deze gebieden is ten gevolge van de emissie van ammoniak; dat deze gebieden bovendien op ruime afstand van de inrichting liggen; dat, gelet op de voorgestelde maatregelen ter voorkoming van emissies naar bodem, lucht en water, er geen significante gevolgen voor de natuurwaarden in de regio verwacht worden;

(...);

Overwegende dat de inrichting verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening".

10. De derde verzoekende partij heeft in haar brief van 12 maart 2012 - onder de hoofding "stedenbouwkundige consequenties" - benadrukt dat de aanwezigheid van een vergistingsinstallatie negatieve gevolgen kan hebben voor het nabijgelegen voedselproductiebedrijf. Ook de eerste en de tweede verzoekende partij hebben in een afzonderlijk schrijven van 12 maart 2012 nadrukkelijk stil gestaan bij de verenigbaarheid van de inrichting met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

Uit geen enkel motief van het bestreden besluit valt af te leiden dat de meest onmiddellijke omgeving - waartoe een serrecomplex voor paprikateelt behoort - bij de beoordeling van de aanvraag werd betrokken. De in het bestreden besluit opgegeven redengeving is niet afdoende in het licht van de concrete argumenten die de verzoekende partijen tijdens de administratieve beroepsprocedure hebben laten gelden. De loutere beschrijving van de onmiddellijke omgeving - voor zover zulks in het bestreden besluit kan worden ontwaard - volstaat in elk geval niet om op deugdelijke wijze tot de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening en met de onmiddellijke omgeving te besluiten.

Het eerste onderdeel van het eerste middel is ernstig.

B. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

11. Met betrekking tot het bestaan van deze schorsingsvoorwaarde zetten de verzoekende partijen in hun verzoekschrift het volgende uiteen :

"16. Eerste en tweede verzoekers zullen vanuit hun aanpalende woonplaats onmiskenbaar ernstige hinder ondergaan door de opstart van de biogasinstallatie naast hun woning.

Bovendien wordt de installatie ingeplant naast hun tuinbouwbedrijf, derde verzoekster, waardoor de leefbaarheid van het bedrijf gehypothekeerd wordt. Niet alleen zal er een drastische rendabiliteitsvermindering optreden door lichtverlies e.d., maar ook dreigt het bedrijf per direct zijn certificering te verliezen.

17. Vooreerst wensen verzoekers bij het bewijs van hun MTHEN te benadrukken dat de bestreden vergunning betrekking heeft op een niet zone-eigen activiteit in het landbouwgebied.

Volgens een bepaalde rechtspraak van Uw Raad dienen de inwoners en exploitanten binnen een agrarisch gebied, een bepaalde mate van 'zone-eigen' agrarische hinder te verdragen, gelet op de keuze om zich te vestigen in landbouwgebied.

Te dezen moet evenwel vastgesteld worden dat de aanvraag geen

betrekking heeft op een agrarisch bedrijf, maar op een industriële installatie die geenszins (evident) verenigbaar is met de basisbestemming landbouwgebied en met de goede plaatselijke aanleg.

In het eerste middel wordt concreet toegelicht dat de vergunde biogasinstallatie strijdig is met de gewestplanbestemming agrarisch gebied, daar deze noch als agrarisch, noch als para-agrarisch kan worden beschouwd. Het ernstig nadeel dat verzoekers door deze hinderlijke inrichting zullen lijden, valt dus geenszins onder de normale hinder die gewone agrarische of para-agrarische bedrijven veroorzaken, en was overigens de aanleiding voor een gemotiveerde weigering van de vergunning door de deputatie (...).

In het kader van het eerste middel wordt bovendien aangetoond dat verwerende partij is overgegaan tot afgifte van de milieuvergunning zonder gedegen stedenbouwkundige toetsing.

Gezien het ontbreken van dergelijke gedegen stedenbouwkundige toetsing en gezien de manifeste hinder en veiligheidsrisico's die gepaard gaan met de exploitatie van een industriële biogasinstallatie, dient overgegaan te worden tot de schorsing van de bestreden beslissing.

18. Wat eerste en tweede verzoekers betreft, wordt in hoofddorde verwezen naar de uiteenzetting van het belang. Het blijkt dat de woonplaats van verzoekers gelegen is op het perceel aanpalend aan het terrein waarop de nieuwe biogasinstallatie zou ingeplant worden. De afstand tussen de woning en het perceel van de aanvraag bedraagt maximaal 100m. Het tuinbouwbedrijf van verzoekers, waar zij samen met hun personeel dagelijks werken, paalt zelfs onmiddellijk aan de toekomstige installatie, en dit zonder dat enige ruimte bestaat voor buffering (op dat vlak wordt immers afwijking toegestaan van de Vlare II-normen).

Op dit ogenblik zijn ter plaatse enkel tuinbouwbedrijven gevestigd, die dus niet gepaard gaan met geurhinder, lawaaihinder of veiligheidsrisico's (wat deze laatste risico's betreft, zie verder).

De komst van een biogasinstallatie brengt in deze situatie op de meest drastische wijze verandering. De installatie behoeft immers een voortdurende aanvoer van verwerkingsstoffen uit de ruimere omgeving, waaronder ook mest en overtollige gewassen. Het kan niet ontkend worden dat de aanhoudende aanvoer en manipulatie van dergelijke materialen op een aanpalend perceel gepaard zal gaan met geurhinder en tevens met lawaaihinder, door het gebruik van machinerie. Ook de exploitatie van de installatie op zich zal gepaard gaan met geur en andere emissies, die een aanslag vormen op het rustig woongenot van verzoekers.

Daarbij dient andermaal benadrukt dat verzoekers bereid zijn om de normale ongemakken te verdragen die gepaard gaan met een woning in agrarisch gebied, maar de bouw van een industriële verwerkingsinstallatie voor mest e.a. stoffen uit de ruime omgeving op een zeer kleine perceelsoppervlakte en zonder zelfs maar de meest elementaire buffering (er wordt op dat vlak immers afwijking toegestaan van de sectorale voorwaarden!) valt niet onder normale agrarische hinder.

Redelijkerwijze zou een vergunningverlenende overheid geen vergunning mogen verlenen voor de plaatsing van dergelijke installatie op een klein perceel, omringd door tuinbouwbedrijven exploitatiewoningen van de tuinbouwers.

19. In hoofde van hun tuinbouwbedrijf beroepen verzoekers zich verder op de veiligheidsrisico's, de risico's op aantasting van de voedselveiligheid en het rendementsverlies door lichtname; deze risico's zijn in die mate ernstig dat wordt gevreesd voor het voortbestaan van het bedrijf indien de exploitatie van de installatie hangende de procedure zou worden opgestart.

Deze risico's zijn verder allerminst hypothetisch (zoals verder ook concreet wordt aangetoond) alleen al door de onmiddellijke reputatieschade die het bedrijf binnen de zeer concurrentiële sector van de groententeelt zou oplopen. Door de ligging van hun bedrijf naast een industriële biogasinstallatie zoals vergund, wordt de teelt van verzoekers beladen met een odium dat de afzet ervan in het gedrang brengt, minstens hen zal verplichten om hun teelt tegen niet-concurrentiële prijzen in de markt te zetten.

20. De opslag en de verbranding van biogas maakt vooreerst een evident veiligheidsrisico voor de omgeving uit.

In het bestreden wordt aangenomen dat in geval van overdruk geen biogas zou vrijkomen, maar dat dit na verbranding via een fakkel verwijderd zal worden. Het verbranden van overtollig biogas via een fakkel brengt op zich echter reeds zware milieuvervuiling met zich mee. Bij deze verbranding komen namelijk gasen met zwavel, nitraat en CO vrij welke onvermijdelijk in de omliggende serres zullen waaien. Dit probleem komt duidelijk naar voor in de Gids Luchtzuiveringstechnieken, opgesteld door het Vlaams Kenniscentrum voor Best Beschikbare Technieken in opdracht van het Vlaams Gewest (...). In het rapport van de directeur van het Proefcentrum Hoogstraten wordt tevens gewezen op het vrijkomen van ethyleen door verbranding van methaangas (...).

Deze gasen zullen onmiskenbaar ernstige geurhinder veroorzaken, zowel voor eerste als tweede verzoekende partij, hetgeen de bewoonbaarheid en leefkwaliteit van de woning van eerste verzoekers danig in het gedrang zal brengen (...).

Dat dit veiligheidsrisico geen louter hypothetisch gevaar is tonen de gebeurtenissen uit februari 2011 aan. Op 24 februari 2011 woedde een felle brand bij het biogasbedrijf Quirijnen Energy Farming op Koekhoeven, te Merksplas. De brand veroorzaakte een felle rookontwikkeling. Ten gevolge van deze brand is ook een hoeveelheid zwavelzuur, dat op het bedrijf aanwezig was, samen met bluswater in de nabijgelegen waterlopen terechtgekomen. Hierdoor daalde de PH-waarde sterk en werd het water enorm verontreinigd. Deze zeer recente gebeurtenis maken duidelijk dat het exploiteren van een biogasbedrijf niet zonder gevaar is en dat bij gebeurlijke calamiteiten de omgeving sterk vervuild kan raken. De potentiële schade is zeer groot gezien de aanwezigheid van vele (biologische) tuinbouwbedrijven in de buurt, alsook van de woning van eerste en tweede verzoekers.

21. De aanwezigheid van een vergistingsinstallatie naast het tuinbouwbedrijf van derde verzoeker is verder problematisch op het gebied van de voedselhygiëne aangezien zij dreigen hun certificering te verliezen. Voedselveiligheid in de voedingsketen wordt gegarandeerd via een certificeringssysteem. De producten van voedingsgewassen kunnen slechts verkocht worden als de productie voldoet aan bepaalde certificeringseisen. Het tuinbouwbedrijf van cliënten voldoet momenteel aan de certificeringseisen, genaamd GLOBALG.A.P. De certificerende instantie, TUV NORD INTEGRA

bvba heeft na het vernemen van de mogelijke ontwikkeling van een mestvergiftingsinstallatie in de directe nabijheid reeds zijn bezorgdheid in verband met de voedselveiligheid geuit en gesteld dat een risico-inventarisatie uitgevoerd dient te worden (...). Indien deze risico-inventarisatie negatief is, of indien het risico ten aanzien van de voedselveiligheid te groot is kan de certificering ingetrokken worden. De producten van verzoeker worden dan onverkooptbaar. Het is evident dat het voortbestaan van dit bedrijf dan bedreigd is.

22. Tevens levert de exploitatie van een biogasinstallatie door de aard van de te verwerken stoffen belangrijke (voedsel-)veiligheids- en hygiënische risico's op voor het naastliggende tuinbouwbedrijf van verzoekers (...).

De gevraagde vergunning dient eveneens geweigerd worden aangezien de emissies afkomstig van de aangevraagde agro-industriële onderneming een onaanvaardbare hinder zullen veroorzaken, en in het bijzonder enorme risico's zullen opleveren voor de aangrenzende vergunde tuinbouwbedrijven. Er wordt in dit verband verwezen naar de bijgevoegde nota die integraal deel uitmaakt van het door verzoekers in het kader van de administratieve beroepsprocedure ingediende bezwaarschrift (...), en waaruit blijkt dat de exploitatie onaanvaardbare geurhinder zal veroorzaken voor de omwonenden en de werknemers van de tuinbouwbedrijven in de omgeving.

De aanwezigheid van een installatie die grote hoeveelheden mest en andere afvalstoffen verwerkt levert bovendien een groot risico op het gebied van de voedselhygiëne voor de naastgelegen tuinbouwbedrijven. De mest en andere afvalstoffen kunnen namelijk virussen en andere ziekten (E. Coli, Salmonella, EHEC, ...) bevatten die makkelijk de landbouwproducten van de tuinbouwbedrijven kunnen aantasten. De mest en andere afvalstoffen trekken bovendien ongedierte en insecten aan die eveneens ziekten kunnen verspreiden. Uit de nota van Looijen AgroTechnics blijkt duidelijk dat een dergelijke besmetting mogelijk wordt geacht één keer per drie jaar voor te zullen vallen, waarbij een financieel nadeel zal worden opgelopen tot zelfs een half miljoen euro (...).

23. Tot slot zullen verzoekers permanente hinder leiden door de verminderde lichtinval. Volgens de nota van Looijen AgroTechnics blijkt dat het om een gemiddeld lichtverlies van wel 3,1% per jaar gaat. Aangezien paprika's een hoge minimale lichtbehoefte hebben, zal er sprake zijn van een productieverlies van wel 1kg/m², wat een opbrengstderving van minstens 90.000 euro per jaar met zich zal meebrengen. Tevens wordt er gewezen op het feit dat door de terugslag van wind tegen de gebouwen, waardoor er vochtige plekken zullen ontstaan, waar ziektes ofwel kunnen ontstaan, dan wel de hierboven reeds genoemde ziektes welig kunnen tieren om zich van daaruit verder te verspreiden. Bovendien zal ook het regenwater gecontamineerd worden door de uitstoot van gassen, stof en pathogenen waardoor dit ongeschikt wordt om ongezuiverd te gebruiken voor de paprikateelt (...).

De gevaren van deze gassen mogen niet onderschat worden, zoals blijkt uit het door verzoekers bijgevoegde rapport dat reeds op 25 juni 2012 aan de minister was overgemaakt. Uit dit rapport blijkt onmiskenbaar dat planten die zich binnen een afstand van 200 meter van de biogascentrale bevinden directe effecten zullen ondergaan, o.a. van de toxische concentraties ammoniak. Deze

directe effecten omvatten onder meer bloemenrui, remming van de groei, bladmisvorming van de koppen van de planten, necrotische vlekken op bladeren en misvorming van de vruchten (i.e. knopen bij paprika) (...).

24. Door al deze zaken komt de certificering door GLOBALG.A.P., die noodzakelijk is om de producten te kunnen verkopen, in gevaar, hetgeen onmiddellijk een bestaansrisico voor bedrijf van verzoekers met zich meebrengt (...). De gecumuleerde effecten van verminderde productie door vermindering van lichtinval, de uitstoot van giftige gassen, ammoniak en door een te verwachten driejaarlijkse besmetting door ernstige ziektes, alsook de gehypothekeerde verzekeraarbaarheid van het bedrijf in het licht van de bestaande veiligheidsrisico's die - zoals reeds aangetoond volstrekt niet denkbeeldig zijn - en tot slot het dreigend verlies van certificatie waardoor derde verzoeker haar producten nergens meer zou kunnen verkopen, brengen het risico op faillissement van derde verzoeker mee.

Uw Raad heeft in het verleden reeds eerder aanvaard dat een bedrijf in het kader van een schorsingsprocedure met succes een milieuvergunning van een bedrijf op aanpalende gronden kan laten schorsen, deels op economische gronden, deels gelet op de sanitaire problematiek en in het bijzonder het risico voor overdracht van ziekten en het gevaar voor besmetting (R.v.St., nr. 38.508, 16 januari 1992, LISABETH.).

25. Het hoeft geen betoog dat de hierboven aangehaalde hinder tevens een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van eerste en tweede verzoekers met zich meebrengt. De te verwachten hinder is manifest niet van die aard dat zij onder de normale hinder van een doorsnee (para-)agrarische inrichting zou vallen. De geurhinder en de veiligheidsrisico's alsook de lawaaihinder bij gebruik van de installaties voor afvalverwerking op het terrein die ontstaan door een dergelijke industriële inrichting maakt een effectieve woonkwaliteit voor eerste en tweede verzoeker gewoonweg onmogelijk. Indien een calamiteit, zoals deze zich reeds eerder heeft voorgedaan op 24 februari 2011 op de nabijgelegen biogasinstallatie van Quirijnen Energy Farming, komt de bewoonbaarheid van hun pand zelfs in het gedrang.

26. Het ingeroepen ernstig nadeel is verder evident onherstelbaar. Het verlies aan woongenot voor eerste en tweede verzoekers is niet pecuniair herstelbaar. Ook de reputatieschade die hun tuinbouwbedrijf zou oplopen door de inplanting van een industriële biogasinstallatie naast het bedrijf, is onherstelbaar (zoals het spreekwoord gaat: vertrouwen vertrekt te paard, maar komt te voet terug). Bij verlies van certificering of bij calamiteiten (ongeval of sanitaire infectie, die zoals gezegd op regelmatige basis zal voorkomen) dreigt onherroepelijk faillissement van derde verzoekende partij. Bovendien zou daardoor de voedselveiligheid en de volksgezondheid in het gedrang kunnen komen - eveneens evident onherstelbaar.

27. In hoofde van alle verzoekende partijen geldt dat de omstandigheid dat in casu de milieuvergunning van rechtswege tijdelijk opgeschort blijft tot op het ogenblik dat de corresponderende stedenbouwkundige vergunning definitief verleend is, niet impliceert dat de milieuvergunning zonder rechtsgevolgen blijft en niet voor schorsing door Uw Raad vatbaar zou zijn (R.v.St., nr. 38.871, 27 februari 1992 en nr. 29.847, 25 juni 1992, BEERNAERT; R.v.St., nr. 40.292, 10 september 1992, THOMAS EN ROMMENS; R.v.St., nr. 40.968,

5 november 1992, VAN LANDEGHEM; R.v.St., nr. 41.399, 17 december 1992, DE VREESE; R.v.St., nr. 59.233, 25 april 1996, VAN WALLEGHEM; R.v.St., nr. 65.220, 13 maart 1997, VZW BOTERSTRAATACTIECOMITÉ; R.v.St., nr. 103.898, 21 februari 2002, OSTYN; R.v.St., nr. 113.949, 19 december 2002, BOONS; R.v.St., nr. 141.135, 24 februari 2005, MAES EN DECQ.)".

12. In haar nota wijst de verwerende partij vooreerst op de hogere tolerantiedrempel die geldt in agrarisch gebied. Vervolgens haalt zij verschillende passages uit de motivering van het bestreden besluit aan waaruit zou blijken dat de vermeende hinderaspecten zeer uitvoerig en zorgvuldig werden onderzocht en inzonderheid de risico's op het vlak van geurhinder, schaduwvorming, geluidshinder, brand en ontploffingsgevaar tot een aanvaardbaar niveau zijn beperkt.

Beoordeling

13. Het verzoekschrift maakt op een gestaafde manier aannemelijk dat er ernstige risico's en negatieve gevolgen zijn voor het tuinbouwbedrijf dat wordt geëxploiteerd door de derde verzoekende partij. In een rapport "Schade aan paprikaplanten en vruchten door blootstelling aan schadelijke gassen. Juni 2012", opgesteld door de directeur van het proefcentrum Hoogstraten, wordt met zoveel woorden beschreven dat de inplanting van de vergistingsinstallatie "vlak naast het paprikaproductiebedrijf van Guido Quiryne (...) de toekomst van dit bedrijf (zal) hypothekeren. Met name is aangetoond dat de permanente uitstoot van ammoniak door opslag van dierlijke mest schade zal aanbrengen aan de paprikaplanten. De schade die veroorzaakt wordt is directe schade die merkbaar zal zijn zoals in de inleiding werd beschreven. De groeiremming, de abortie van bloemen, misvorming van bloemen zijn schadesymptomen die bij de paprikaplanten zullen optreden". In dat rapport wordt ook, nadat een aantal schadelijke gevolgen van de vestiging van de vergistingsinstallatie worden opgesomd, beklemtoond dat "het (...) absoluut te vermijden (is) dat de inplanting van bovengenoemde installatie op de locatie zou gebeuren vlak naast het paprikabedrijf van Guido Quiryne". Bovendien heeft het "Kenniscentrum voor Duurzame Tuinbouw" in een document

van 21 juni 2012 het volgende gesteld : "Graag wou ik er even de aandacht op vestigen dat de komst van een biogasinstallatie in de buurt van uw paprika bedrijf wel degelijk een aantal risico's inhoudt met betrekking tot het behouden van een GlobalGAP® certificaat". En verder : "Bij deze dus mijn bezorgdheid met betrekking tot de kwaliteitseisen (product en productie) van de door u geproduceerde paprika". In dit verband wordt ook een verklaring van de standaardverantwoordelijke van GLOBALG.A.P. bijgebracht waaruit blijkt dat een nieuw risico - de aanwezigheid van de vergistingsinstallatie - noopt tot een nieuwe risico-inventarisatie, en indien deze negatief zou uitvallen "kan dit in het slechtste geval leiden tot een decertificatie voor GLOBALG.A.P."

De bewering dat er een ernstig risico bestaat dat de derde verzoekende partij haar certificering dreigt te verliezen, wordt aldus voldoende aannemelijk gemaakt. Het is evenzeer aannemelijk dat het verlies van de certificering het voortbestaan van het paprikabedrijf ernstig zou kunnen hypothekeren.

14. Op grond van wat voorafgaat wordt aangenomen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit minstens in hoofde van de derde verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, zoals dit is bedoeld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

15. Hieruit volgt dat voldaan is aan de bij artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te bevelen.

BESLISSING

1. Het verzoek van Marc Lambrechts tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 20 augustus 2012 waarbij het beroep tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 27 oktober 2011, houdende weigering aan Marc Lambrechts van de vergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een veebedrijf, gelegen aan Koekhoven 39 te Merksplas, gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en aan Marc Lambrechts de gevraagde vergunning grotendeels wordt verleend.

3. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van eenendertig januari tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Peter Sourbron,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Peter Sourbron